

ZÁMEK

PODLE STEJNOJMENNÉHO ROMÁNU
FRANZE KAFKY

ADAPTOVAL
DAVID ZANE MAIROWITZ

NAKRESLIL
JAROMÍR 99

ČESKY VYDAL
LABYRINT

Úvod

Zámek je další z řady Kafkaových velkých „nedokončených“ děl. Zde vždy existují dvě teoretické možnosti: buď příběh sleduje nekonečný kafkaovský labyrint, s každou příběhovou linkou plodící množství dalších linek, každá otázka vyvolá reakci, protireakci a pak další otázku, nebo... nebo se příběh prostě zastaví. Neskončí, ale spíše se zhroutí z naprostého vyčerpání, tak jako *Zámek*, uprostřed věty.

Zámek je často vykládán jako zobrazení slepé, totalitní byrokratické mašinerie, která pevně svírá zasněženou vesnici, v níž se příběh odehrává. Ale podobně jako u mnoha kritických výhrad vůči Kafkovi, i tento výklad je irelevantní. Skutečně významná je nedostupnost Zámku a jeho tajemnost vzbuzující touhu dát se do jeho služeb. Neexistuje významnější životní role než sloužit Zámku, tak jako to činí (anebo se alespoň domnívá, že činí) posel Barnabáš; žádná silnější emoce než ta, která je spojena s doručením nesouvislého, zbytečného dopisu, jež zámecký úřad adresuje hlavní románové postavě, zeměměřiči K. (který ve skutečnosti není zeměměřičem a vesnice žádného ani nepotřebuje). Anebo jak ukazuje příběh Barnabášovy sestry Amálie, která byla vulgárně uražena jedním z nižších zámeckých „úředníků“ a celá její rodina – jejíž život je teď v troskách – se plazí před zámeckými úřady a prosí o „milost“ pro svou dceru, která si dovolila odmítnout neslušný návrh.

Ústřední postavou příběhu je osamělý K., jenž se svou poutnickou holí přišel odkud. K. je samotným Kafkou do stejné míry jako někdejší Josef K. z *Procesu*. Na rozdíl od Josefa K., tento pouhý „K.“ se nepouští do zápasu s neproniknutelným Zákonem, ale raději dělá vše pro to, aby se včlenil do vesnice, aby mohl sloužit, v plané naději, že jednoho dne bude vpuštěn do Zámku. Během tohoto marného snažení se setkává s tajemnou Frídou, postavou, která byla inspirována Milenou Jesenskou, jednou z klíčových žen Kafkaova života. Ovšem nikdy se neseťká s Klammem, zámeckým úředníkem (který ale vůbec zámeckým úředníkem být nemusí a jehož vzhled je dokonce předmětem dohadů), jemuž všichni podřízení ustupují z cesty a za kterým vesnické ženy příběhnou, jakmile si je zavolá.

Téměř každý prvek *Zámku* má svůj protiklad. Nic není tak, jak se zdá, nebo jak kdokoliv říká. Ani K. nemá nic skutečně pod kontrolou. Je nucen trmácet se zasněženou vsí, podstoupit řadu erotických pokušení, která (ačkoliv většinou nenaplněná) ho zanechají prázdného a vyčerpaného, mnohem staršího než na začátku příběhu, přestože ve skutečnosti neuplynul ani celý týden.

Poznámka k textu: Hledání definitivní verze Kafkaova textu je jako hledání Zámku: cesty jsou zdánlivě nekonečné a spletité. Při práci na anglickém překladu jsem vycházel z několika různých textových variant. Závěr, který jsem zde použil, se nachází v jednom z Kafkaových rukopisných náčrtů, nikoliv v původním tištěném vydání.

David Zane Mairowitz

* Toto české vydání vychází z překladu, který pořídil z původního německého originálu Vladimír Kafka.

BYLO UŽ POZDĚ VEČER, KDYŽ K. DORAZIL.

HOSPODA U MOSTU

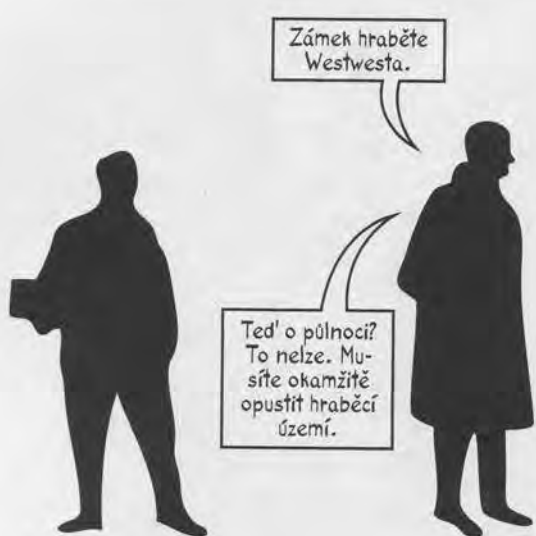
V HOSPODĚ BYLI JEŠTĚ VZHÚRU, HOSPODSKÝ NEMĚL SICE NIC, K PRONAJMUTÍ, ALE POZDŇÍ HOST HO VELICE PŘEKVAPIL A ZMÁTĚL, A TAK HO CHTĚL NECHAT PŘESPAT NA SLAMNÍKU V LOKÁLE. K. SOUHLASIL.

Tato vesnice patří Zámku. K přespání potřebujete hraběcí povolení.

Tady je nějaký Zámek?

Zámek hraběte Westvesta.

Ted' o půlnoci? To nelze. Musíte okamžitě opustit hraběcí území.

Pak si musím povolení opatřit.

Zacházíte příliš daleko.
Jsem zeměměřič, kterého
sem hrabě povolal.

Zeměměřič?!

Brzy dorazí moji
pomocníci. Budeš je
tu moci ubytovat?

Nebudou bydlet
s tebou na Zámku?

Život na Zámku pro mě
není. Chci mít svou volnost.

Neznáš
Zámek.

Ubohě rozpadající se
městěčko.

VYPADALO TO, JAKO KDYBY TRUDNOMYSLNÝ OBYVATEL DOMU,
JEHOŽ BY VLASTNĚ MĚLI ZAMKNOUT NĚKDE V POKOJI, PRORA-
ZIL STŘECHU A VZTYČIL SE, ABY HO VŠICHNI VIDĚLI.

*Mějte ohled na ty nevinné děti!

Práce...

...v hospodě.

Kampak?

Počkejte! Tam jdu taky.

Příležitost tak trochu si zoufat, kdybych tu tak stál jen náhodou a nikoli úmyslně.

Na koho čekáte?

Na saně.

Tady nic nejezdí.

Je to přece silnice k Zámku.

Sedněte si. Jsem
povozník Gerstäcker.

Zeměměřiči, kam
chcete zavézt?

Do Zámku.

Pak tedy nejedu.

Vždyť přece
patřím k Zámku.

Nebudeš potrestán
za to, že mě vezeš?

Co chceš?

Kde máte
přístroje, které
jsem vám svěřil?

Žádné přístroje...

...nemáme...

Vyznáte se vůbec
v zeměměřičství?

Nevyznáme.

Když jste moji staří pomocníci,
musíte přece něco znát?

Nemůžu vás rozpoznat, budu vám oběma říkat „Artur“.

Když dám „Arturovi“ nějakou práci, budete ji dělat OBA.

Zítra mi seženete saně na cestu do Zámku.

To není...

...možné. Bez povolení na 🇨🇪...

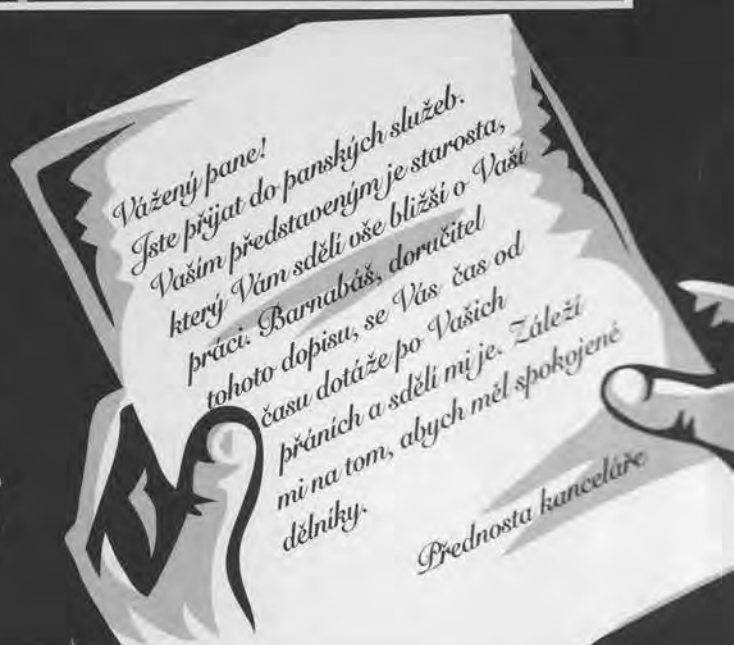
...nikdo...

...nesmí.

ZE SLUCHÁTKA SE OZÝVALO BZUČENÍ, JAKÉ K. JEŠTĚ NIKDY PŘEDTÍM NESLYŠEL. VYPADALO TO, JAKO BY SE ZE BZUKOTU NESPOČETNÝCH DĚTSKÝCH HLASŮ UTVÁŘEL JEDINÝ VYSOKÝ, ALE SILNÝ HLAS, KTERÝ DORÁŽEL NA UCHO, JAKO KDYBY SI ŽÁDAL PRONIKNOUT HLOUBĚJI NEŽ JEN K ŮBOHÉMU SLUCHU.

Kde jsme?

Doma.

Kdo je to?

Zeměměřič.

Matka. Otec.
Olga. Amálie.

Nechtěl jsi jít
z hospody
do Zámku?

Ne. Na
Zámku
nikdy
nespím.

TEĎ V NOCI, NEPOZOROVANĚ, BYL BY NA ZÁMEK RÁD PRO-
NIKL VEDEN BARNABÁSEM, MUŽEM, KTERÝ MU BYL BLIŽŠÍ NEŽ
VŠICHNI, KTERÉ TU DOPOSUD POTKAL, A O NĚMŽ SI ZÁROVEN
MYSLĚL, ŽE JE SE ZÁMKEM SPJAT DALEKO TĚSNĚJI, NEŽ BY
NASVĚDČOVALA JEHO VIDITELNÁ HODNOST.

Pan zeměměřič
smí jen do výčepu!

Hostinec je určen
výhradně pro
pány ze Zámku.

Rád bych tu přespal.
Jistě je možné nechat mě
vyspat někde v koutě?

Pánové ze Zámku
nesnesou pohled
na cizí lidi.

Nám na Zámku cenné
stýsky, budou vám
zárukou proti jakému-
koliv nebezpečí, jež by
mohlo vzniknout z toho,
že zde přenocuji.

Zde nocuje
pouze jeden
pán ze Zámku:
Herr KLAMM.

VE VÝČEPU ČEPOVALA PIVO DÍVKÁ JMÉNEM ...
...FRÍDA

KDYŽ JEJÍ POHLED, V NĚMŽ BYLA PŘEVAHA, PADL NA K., PŘIPADALO MU, ŽE TENTO POHLED JIŽ VYŘÍDL ZÁLEŽITOSTI, JEŽ SE HO TÝKAJÍ, A O JEJICHŽ EXISTENCI ON SÁM JEŠTĚ VŮBEC NEVÍ, O JEJICHŽ EXISTENCI HO VŠAK TENTO POHLED PŘESVĚDČOVAL.

Byla jste někdy
na Zámku?

Ne, copak
nestačí, že jsem
tady ve výčepu?

Z jejich očí mluví ani ne tak minulý,
jako budoucí zápas. Ale s vyššími cíli rostou protivenství
světa a není žádná ostuda zajistit si pomoc nepatrného, málo
vlivného, ale stejně zápasícího muže.

Snad bychom si spolu mohli
promluvit někde v klidu?

Chcete mě snad od
KLAMMA odloučit?

To byl můj tajný záměr.

UPLÝVALY HODINY. HODINY, V NICHŽ K. NEOPOUŠTĚL POCIT, ŽE BLOUDÍ NEBO SE OCITÁ V TAK VZDÁLENÉ CIZINĚ, JAKO JEŠTĚ NIKDO PŘED NÍM, V CIZINĚ, KDE ANI VZDUCH NEMÁ STEJNÉ SLOŽENÍ JAKO VZDUCH DOMA, KDE SE ČLOVĚK SAMOU CIZOTOU MUSÍ UDUSIT, A PROTI JEJIMUŽ NESMYSLNĚMU VÁBENÍ SE PŘESTO NEDÁ DĚLAT NIC NEŽ JÍT DÁL, DALE BLOUDIT.

NEŠPODA U MOSTU

Jděte pryč, vy dva.
Chci si s Frídou
promluvit o samotě!

Chceme...

...zůstat tady.

...já vás tu nechci.

Co máš,
miláčku, proti
pomocníkům?
Před nimi
nemusíme mít
žádné tajnosti.

Neustále po
mě číhají.

Čekám už dlouho,
abych si s vámi
promluvila o mé
milé Frídě.

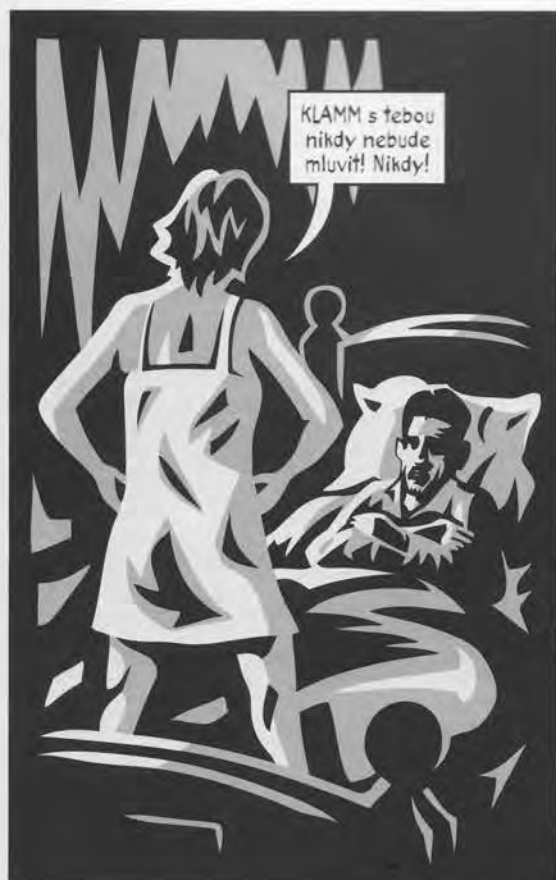

Zdá se mi nejlepší, abych se s Frídou
oženil. Bohužel nevynahradím tak
Frídě to, že ztratila zaměstnání v Pan-
ském hostinci i KLAMMOVO přátelství.

Ovšem před svatbou musím
mluvit s KLAMMEM. O Frídě.

KLAMM s tebou
nikdy nebude
mluvit! Nikdy!

Herr KLAMM je pán
ze Zámku. A co
jste vy? Nejste
NIC. Cizinec, kvůli
kterému jsou ne-
ustále oplétačky...

...který svedl naši malou
Frídu a jemuž ji bohužel
musíme dát za ženu!

KLAMM jakživ nepromluvil s jediným člověkem ze vsi. Bylo to veliké vyznamenání pro Frídu, že aspoň občas zavolał její jméno a že dostala povolenou tu špehýrku...

...avšak ani s ní nikdy nemluvil.

Třeba KLAMM ještě bude volat jméno „Frída“, ale vpuštěna už k němu určitě nebude. Ne počtě, co se zahodila s VÁMI!

Nemohu si srovnat v hlavě, že děvče, které bylo KLAMMOVOU milenkou, VAM dovolilo, abyste se jí dotkl!

Máte jistě pravdu,
že ve srovnání
s KLAMMEM
nejsem nic...

...ale třeba mi
můžete zjednat
příležitost, abych si
s ním promluvil.

Nepopírám, že je možné
udělat jednou něco proti
starým zvyklostem. Nikdy
jsem nic takového nezažil,
ale prý jsou na to příklady...

...ovšem ne pro někoho,
jako jste vy, kdo má svou
hlavu a neposlouchá dobře
míněné rady.

Mladý muži, kdybych vás vykázala
z mého domu, nenaleznete ve vsi
přístřeší, třeba jen psí boudu!

Vždycky můžeme jít
k Barnabášovi.

Jen se podívejte, co jste
provedli: vyrval jste Frídu
z nejblaženějšího stavu, jaký jí
byl souzen, a povedlo se vám
to jen proto, že nemohla snést,
že jste byl zavěšen do Olgy.

Jestliže zamýšlíte
odvrátit Frídu ode
mne, budete toho
trpce litovat.

ÚŘADY NECHÁVALY K. PROKLOUZNOUIT VŠUDE, KDE CHTĚL, SAMOZŘEJMĚ JEN VE VESNÍCI, ZHYČKÁVALY A OSLABOVALY HO TÍM, VYLUČOVALY ZDE VŮBEC VEŠKERÝ ZÁPAS A PŘESOUVALY JEJ ZATO DO MIMOÚŘEDNÍHO, NAPROS- TO NEPŘEHLEDNÉHO, KALNÉHO, CIZÍHO ŽIVOTA.

U STAROSTY

Tak tady máme našeho pana zeměměřiče. My bohužel žádného zeměměřiče nepotřebujeme. Není tu pro vás vůbec žádná práce.

To je nedorozumění. Nepodnikl jsem přece tak dlouhou cestu, abyste mě poslali zpátky!

Před dlouhou dobou přišel jakýsi výnos, nevím už z kterého oddělení, v němž se oznamovalo, že má být povolán zeměměřič.

Mici! Skříň.

Podívej se po výnosu,
kde je modře podtrženo
slovo „zeměměřič“.

...mám vanku...
...moc zima.

Pomozte paní starostové
hledat spis, na němž je
modře podtrženo slovo
„zeměměřič“.

Na onen výnos jsme s díky
odpověděli, že žádného ze-
měměřiče nepotřebujeme. Tato
odpověď však došla, jak se zdá,
do nesprávného oddělení....

„A v tom nesprávném
oddělení se slavnostně
dostala k Sordini
referentovi p
slulému svědomí
Sordini nám p
zpátky prázd
obálku k dopl

A co kontrolní úřad?
Člověku se dělá špatně
při pomýšlení, že by tu
nebylo kontroly.

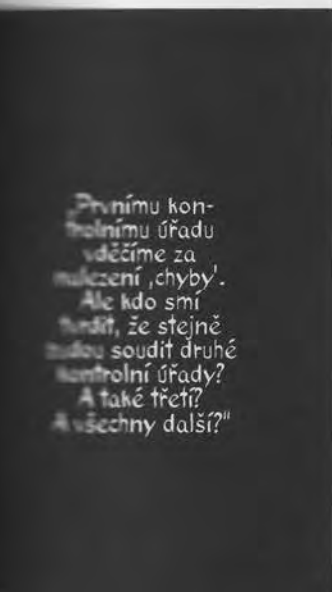

„Ale od prvního dopisu
oddělení uplynula
řada měsíců, ne-li
LET, a tak jsme mohli
odpovědět jen velmi
neutčitě, že o takovém
povolání nevíme a že
zeměměřiče nemáme
zapotřebí.“

Existují jediné kontrolní úřady. Ovšem nejsou určeny k tomu, aby vyhledávaly chyby, neboť chyby se nevyskytují. A i když se někdy chyba vyskytne, jako ve vašem případě, kdo může s jistotou říci, že je to chyba?"

"Prvnímu kontrolnímu úřadu vdčíme za nalezení 'chyby'. Ale kdo smí říci, že stejně budou soudit druhé kontrolní úřady? A také třetí? A všechny další?"

Teprve mnohem později se člověk dozví o rozhodnutí a že...

„...se ještě dlouho vášnivě dohaduje o záležitostech dávno rozhodnutých. Nevím, jestli ve vašem případě takové rozhodnutí vyšlo: něco mluví pro to, něco proti tomu.“

„S jistotou však vím toto: Jeden kontrolní úřad mezitím zjistil, že byl před mnoha lety zaslán obci dotaz stran zeměměřiče. Znovu se obrátili na mne, já odpověděl, že žádný zeměměřič není zapotřebí, a případ byl uzavřen.“

A teď si představte mé zklamání, když se nyní, po šťastném skoncování celé záležitosti najednou objevíte VY a celá věc jako by měla začít nanovo!

Chápu, že se tu zneužívá mne, a možná dokonce i zákonů!

Nepřipustím, abyste byl přijat jako zeměměřič, jinak se však na mne můžete vždycky s důvěrou obrátit, ovšem v mezích mé moci... která není... velká.

Ale já už přece jsem přijat. Tady je KLAMMŮV dopis.

KLAMMŮV dopis je cenný a účtyhodný pro KLAMMŮV podpis, který se zdá být pravý. Jinak však...

Podkastelán jménem Fritz telefonicky potvrdil, že jsem byl přijat jako zeměměřič!

Všechny tyto styky
jsou jen zdánlivé, vy
je však ve své ne-
znalosti považujete
za skutečné...

„V našich zdejší
aparátch slyš-
šum a zpěv, al-
JEDINÉ je pra-
a důvěryhodné
ostatní je klat-

„Neexistuje žá-
určité telefonní
jení se Zámkem.
odtud zavoláte n-
ze Zámku, zavol-
tam u všech ap-
nejnižších oddě-
Či spíše zavol-
BY to u všech, k-
neměly skoro vš-
vypnutý zvone-

„Tu a tam pocítí
však některý
přepřacovaný
úředník potřebu
trochu se roz-
ptýlit, obzvláště
večer nebo v noci,
a zapojí zvonek,
pak dostaneme
odpověď - ovšem
je to pouze žert.“

Výsledkem je tedy, že všechno je značně nejasné a neřešitelné, až na ten vyhazov.

Nikdo vás tu nedrží, ale to přece není „vyhazov“.

Kdyby přišlo nějaké rozhodnutí, pošlu pro vás.

Nechci ze Zámku žádné milodary, nýbrž své právo.

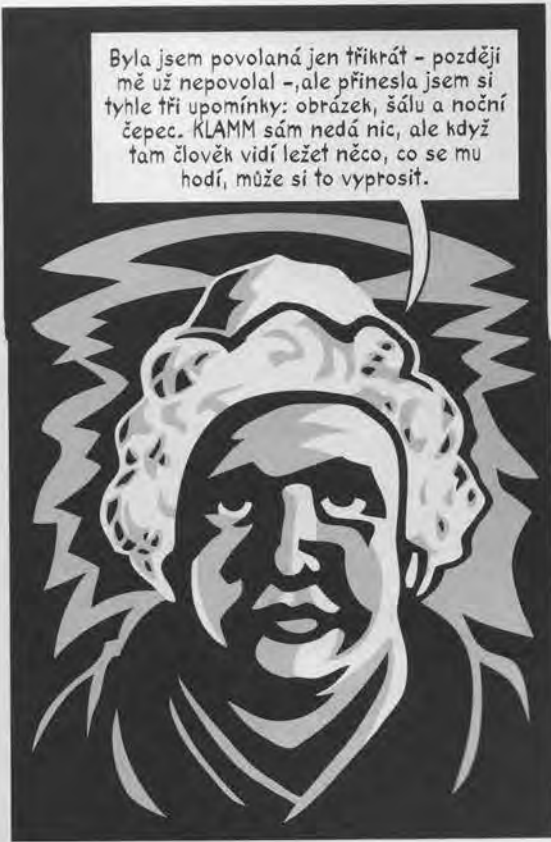
Co mě tu vlastně drží? Dlouhá těžká cesta, důvodné naděje, jež jsem si dělal o přijetí zde, má naprostá nemajetnost, nemožnost najít teď doma jinou vhodnou práci a konečně, Frída.

HOSPODA U MOSTU

Byla jsem povolána jen třikrát – později mě už nepovolal –, ale přinesla jsem si tyhle tři upomínky: obrázek, šálu a noční čepec. KLAMM sám nedá nic, ale když tam člověk vidí ležet něco, co se mu hodí, může si to vyprosit.

Jak už je to dlouho?

Přes dvacet let.

Tak dlouho ženy zachovávají věrnost KLAMMOVI.

Jak mám snášet takovou věrnost KLAMMOVI, pokud se vám Frída v tom podobá?

Jak se odvažujete tak ptát?! KLAMM ze mne udělal svou milenkou, mohu snad tuhle hodnost někdy ztratit?

A co váš manžel?

Kde by se vzal muž, který by mi mohl zabránit běžet ke KLAMMOVI, kdyby mi dal KLAMM znamení?!

Co tedy chcete po KLAMMOVI?

Především ho chci uvidět zblízka, pak chci slyšet jeho hlas, pak se od něho chci dozvědět, jak se staví k našemu sňatku. Nechci s ním mluvit jako s úředníkem, ale jako se soukromou osobou.

Možná bych mohla svými styky dosáhnout, že vaše žádost o rozhovor dojde ke KLAMMOVI.

Věc totiž spěchá, po setkání se starostou

Starosta je úplně bezvýznamná osoba. Všechno vede jeho žena.

Mici? Nevěřím.

Protože tady ničemu nerozumíte.

Máme hlad!!!!

U UČITELE

Byl jste nezdvořilý k
panu starostovi, tomu
starému, ctihodnému muži.

Šlo o mou existenci,
která je ohrožena hanebným
úřadováním, jehož
jste sám činným údem.

Pan starosta vám nabízí
prozatímně místo školníka
v mé škole. Školník bude
bydlet, spát a snad dokonce
i vařit v jedné z učeben. Já
s tím nesouhlasím.

Děláte si zbytečně
starosti. Ani
mě nenapadne
přijmout to místo.

Vystěhujeme se, co nás tu ve vsi drží? Prozatím ale přijmeme tu nabídku.

Přijímáme to místo!

Budete, pane zeměměřiči, denně uklízet a vytápět obě učebny, sám provádět menší opravy, zametat sněh na cestě v zahradě, vykonávat pochůzky a obstarávat veškerou zahradnickou práci.

Za to máte právo obývat jednu z učeben, avšak pokud bydlíte zrovna v té, kde se vyučuje, musíte se přemístit do druhé třídy.

Děti se nesmí stát svědky jakýchkoli nepříjemných výjevů ve vaší domácnosti a musím TRVAT na tom, abyste svůj vztah ke slečně Frídě legitimoval.

Teprve po měsíční zkušební lhůtě se uváží, bude-li vyplácen nějaký plat.

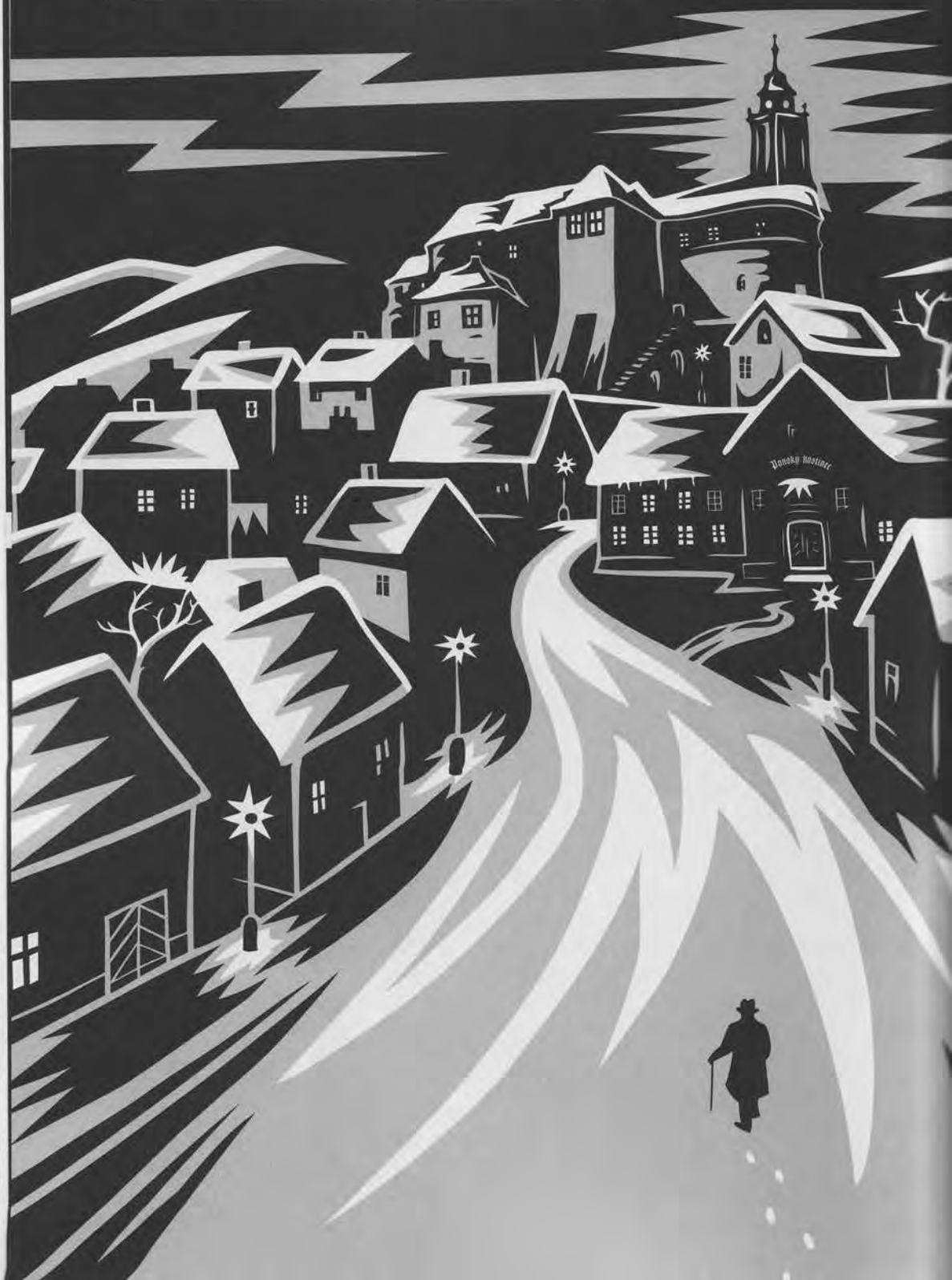
Potřebujeme školníka asi stejně naléhavě jako zeměměřiče. Je to pro nás stejné břemeno.

Vědět se mnou celou tu dobu - jak se pořád dívám, a skoro se mi to nechce věřit - jednáte ve spodkách!

ZÁMEK, JEHOŽ OBRYSY SE JIŽ ROZPLÝVALY, BYL TICHÝ JAKO
VŽDY, JEŠTĚ NIKDY TAM K. NEZPOZOROVAL SEBEMENŠÍ
ZNÁMKU ŽIVOTA. A PŘECE PO TOM JEHO OČI TOUŽILY A NE-
CHTĚLO SE JIM SNÁŠET TO TICHŮ. ČÍM DĚLE SE DÍVAL, TÍM
MÉNĚ VIDĚL A TÍM HLOUBĚJI SE VŠE UTÁPĚLO V TEMNOTĚ.

PANSKÝ HOSTINEC

Ach, pan zeměměřič!
Jmenují se Pepina.

Hned po Frídíně
odchodu mě sem
narychlo povolali,
doposud jsem
byla pokojskou.

KLAMM tam teď určitě není.
Hned totiž odjíždí,
na dvoře
už čekají saně.

KLAMM už
tedy odjel?

Zajisté. Když jste nechal hlídání, mohl
odjet. Je podivuhodné, jak je citlivý.
Naštěstí už nebylo nic vidět, kočí zametl
i stopy ve sněhu.

KLAMM s někým, s kým
nechce mluvit, nepromluví
nikdy. Ale už ten fakt, že
s ním nechce mluvit, by
měl stačit.

Jsem Momus, KLAMMŮV
vesnický tajemník. Všichni
páni ze Zámku mají své
vesnické tajemníky.

K. NEMĚL VALNÉHO MÍNĚNÍ O POSTAVENÍ TAKOVÉHO
MOMUSE, KTERÝ SMĚL PŘED KLAMMOVÝMI ZRAKY
ŽÍT. K. NEUSILOVAL O KLAMMOVU BLÍZKOST, NÝBRŽ
ABY PROŠEL KOLEM NĚHO DÁL DO ZÁMKU.

Ted' už musím
domů.

Ovšem. Školnické
povinnosti volají.
Ale nejdřív pár
otázek...

...jméno
KLAMMOVÝM!

Jméno KLAMMOVÝM?
Cožpak on se stará
o mé záležitosti?

Pokud mi protokol, který se mnou chcete sepsat, umožní předstoupit před KLAMMA, souhlasím.

Nikoli, protokol je pro účely KLAMMŮVY vesnické kartotéky.

Tak je to s ním vždycky, pane tajemníku! Říkala jsem mu odjakživa, že nemá ani nejmenší vyhlídku, že ho KLAMM přijme.

Bude KLAMM ten protokol vůbec číst?

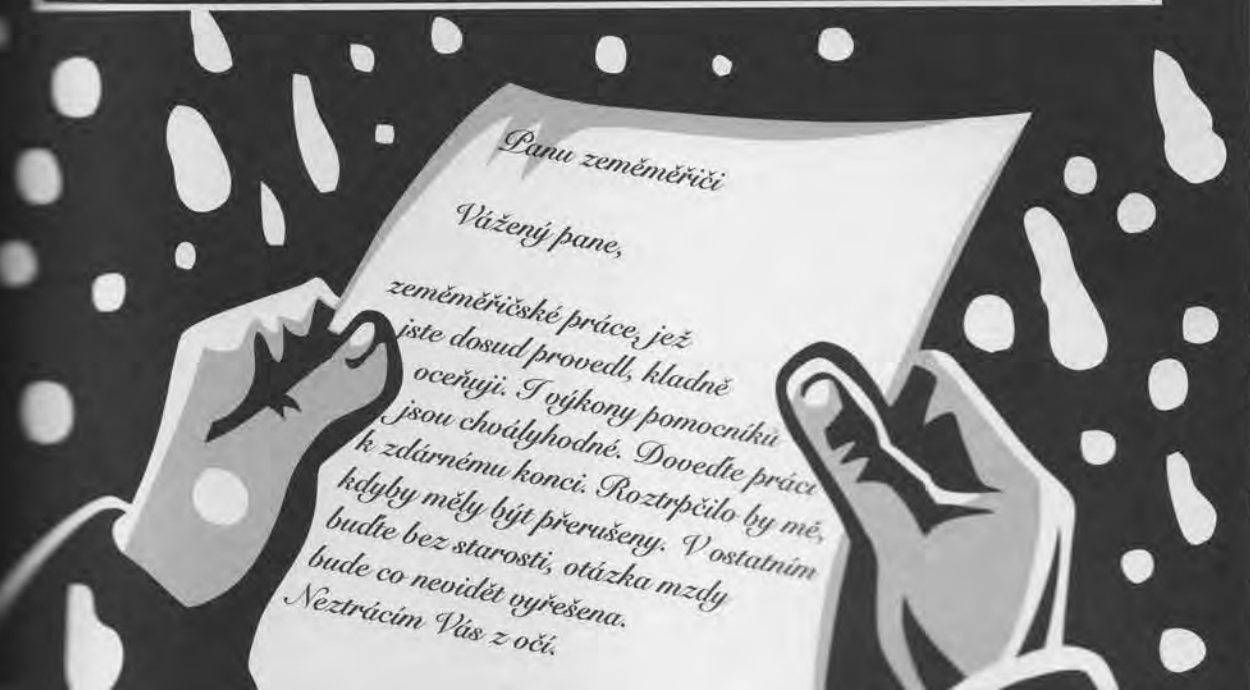
Nikoli. KLAMM nemůže přece číst všechny protokoly. Nechte dokonce žádné.

Dobrou noc. Je mi protivný každý výslech.

Přece tedy odchází!

Neodvází se!

Pán je špatně zpraven.
Nekonám žádné měřičské práce,
a zač stoj pomocníci, vidíš sám.

*Zeměměřič prosí pana
přednostu, aby mu dovolil
osobně s ním promluvit. Předem
přijímá každou podmínku, na niž
by bylo toto povolení vázáno. Je
si vědom, jak mnoho žádá, ale
vynasnaží se, aby pan před-
nosta pocítil jeho vyrušování co
nejméně. Podřídí se i stanovení
počtu slov, jichž smí v rozmluvě
použít, vystačí i s deseti.*

Můžeš předat KLAMMOVI tento vzkaz a ještě zítra dopoledne mi sdělit jeho odpověď?

KLAMM přeče na zprávy nečeká, ale udělám, co budu moci.

Ale musíš to vyřídit ústně. Dopis by stejně nastoupil zase jen tu nekonečnou cestu spisů.

Mé sestry tě nechají pozdravovat...

Velká, statná děvčata.

...zvlášť Amálie.

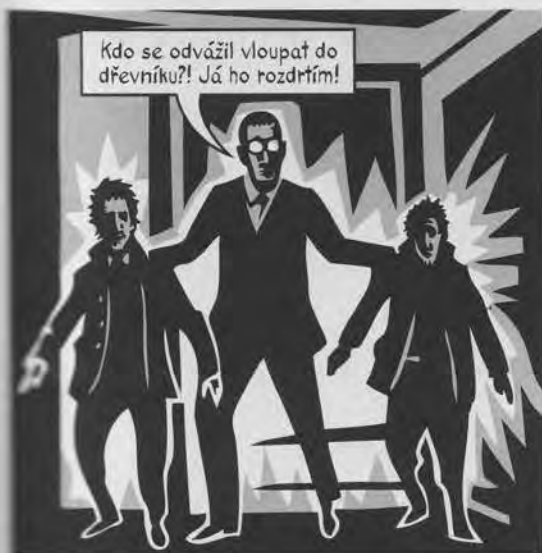

VE ŠKOLE

Naší pomocníci jsou děti, které přes svá léta patří ještě do školních lavic. Sama jsem totiž otevřela dveře sekerou.

Tak jste lhalí!

Vždyť mluvili pravdu!

Tehle pan školník ze zbabělosti klidně dopustí, aby druzí byli neprávem obviněni za jeho vlastní darebáctví! Jste propuštěn! Klid'te se!

Ani se odtud nehnu. Toto místo mi propůjčil pan starosta - pouze jeho výpověď přijmu.

Jděte ven! Jste propuštěni!

Zpátky k tobě...

...pane!

Pustte své zatracené pomocníky dovnitř!

Propustil jsem je!

Bývala vždycky svěží a rázná a to dodávalo jejímu nicotnému tělu krásy, ale teď je krása ta tam. Anebo je pravou příčinou, že tak zchátrala, odloučení od KLAMMA? Byla to KLAMMOVA blízkost, která ji pro mě učinila tak nepochopitelně svůdnou.

Žila sis tak spokojeně v Panském hostinci, měl jsem tě tam nechat.

Ano! Nejsem hodna toho, abych s tebou žila. Z ohledu na mě bereš na sebe tohle ubohé místo, pracně se ucházíš o rozmluvu s KLAMMEM.

Nesnesu ten život zde! Jestli si mě chceš udržet, musíme se vystěhovat. Do jižní Francie. Do Španělska.

Přišel jsem sem, abych zde žil.

Co jiného by mě sem do
této pustiny mohlo lákat než
touha zůstat zde?

KLAMM ti chybí
a to tě přivádí na
zoufalé myšlenky.

Ne! Je to tu
přeplněné KLAMMEM,
chci pryč, abych mu
unikla. Nechybí mi
KLAMM, nýbrž ty.
Nemohu se tě nasýtit!

Pořád ještě je s tebou KLAMM ve
spojení? Volá tě?

Sním pouze o tom být s tebou, bez přestání. Tu na zemi není jediné klidné místo pro naši lásku, ve vsi ani nikde jinde. Představuji si proto hrob, hluboký a těsný, tam se objímáme jako v kleštích, já skrývám svou tvář na tvých prsou, ty svou na mých a nikdy nás už nikdo nespátří.

A co pomocníci? Jak jim
promíjíš jejich nezpůsoby,
hladíš je po vlasech, lituješ je.

Jsou to
KLAMMOVI
vyslanci.

KLAMMOVI
vyslanci?

Říkám jim tak sama pro
sebe, ale třeba jsou jimi
doopravdy.

Jsou-li to však KLAMMOVI
vyslanci, kdo nás od nich
osvobodí? A bylo by pak vůbec
dobře, abychom od nich byli
osvobozeni?

Zatvrdíš-li se vůči nim trvale,
odepřeš třeba samotnému
KLAMMOVI přístup k sobě.

Vidíš KLAMMA
všude. Stále ještě
jsi jeho milenkou,
zdaleka ještě ne
mou ženou.

Někdy mě to rmoutí. Je mi, jako
bych všechno ztratil a právě teprve
přišel do vsi, ne však pln nadějí
jako tehdy ve skutečnosti, nýbrž
s vědomím, že mě očekávají jen
zklamání. Zároveň to dokazuje, co pro
mne znamená. Teď se jich však chci už
definitivně zbavit.

Hned od počátku se ve mně hostinská snažila vzbudit pochybnosti o tobě. Říkala, že ses na mě pověsil, protože jsem byla číšnice. Myslel sis, že ve mně máš prostředek, jak proniknout ke KLAMMOVI.

Je ti jedno, že jsem ztratila místo.
Nemáš pro mne čas, přenecháváš mě
pomocníkům, žárlivost neznáš ...

„Mám pro tebe cenu,
protože jsem byla
KLAMMOVOU milenkou.“

„Bude-li mne KLAMM
chtít, vydáš mě,
bude-li chtít, abys mě
vyhnal, vyženeš mě.“

Ale až zjistíš,
že se mým
prostřednictvím
ke KLAMMOVI
nedostaneš,
budeš se mnou
nakládat jako
s bezcenným
majetkem.

Samozřejmě že se chci dostat ke KLAMMOVI. Ale vím, že mi v tom nemůžeš pomoci a že to proto musím dokázat na vlastní pěst. Možná prostřednictvím Barnabáše.

„Barnabáš“! Kdybys aspoň jednou zavolał s takovou láskou mě, jako jsi onehdy zavolał to nenáviděné jméno!

Je KLAMMOVÝM poslem.

Kde je ten druhý?

To je omyl, jestliže si myslíš, že to s čekáním na Barnabáše neberu vážně. Jedině on mi může pomoci urovnat mé záležitosti s úřady.

Já nejsem zasvěcena. Zato Olga tě může důkladně zpravit, neboť je jeho důvěrníci.

Snižuješ-li význam jeho služby pro mě, budí to ve mně dojem, že mě tvůj bratr klame.

Kdyby Barnabáš věděl, co jiného dělat, ihned by opustil místo posla. Vůbec ho neuspokojuje, ale je to přece služba na Zámku...člověk by si to aspoň myslel.

Přislíbili mu úřední oblek, avšak v tomto ohledu jsou na Zámku velmi pomalí. Možná že jednání o té věci ještě vůbec nezačalo, možná že už skončilo a příslib byl z nějakého důvodu vzat zpět...

„Koná vůbec Barnabáš službu na Zámku? Jistě, chodí do kanceláří, avšak jsou ty kanceláře vlastní Zámek? Přichází do kanceláří, ale potom přijdou přecházet a za nimi další kanceláře.“

Říkám ti to, abys
v Barnabáše nekládal
příliš velké naděje a pak
nebyl zklamán.

Opravdu vykonává
poslovskou službu?
On dokonce pochy-
buje o tom, že úředník,
kterého tam označují
jako „KLAMM“, je
doopravdy KLAMM.

Je přeci známo,
jak KLAMM vypadá!
Sám jsem ho viděl
špehyrkou.

Ve vsi je samozřejmě známo,
jak podle očitých svědectví
a pověstí vypadá. Tak vznikl
posléze KLAMMŮV obraz,
který je snad v základních
rysech správný, jenže pouze
v základních rysech.

„Vypadá prý úplně jinak, když přijde do vsí, a jinak, když odtud odchází. Jinak, než se napije piva, a jinak potom.“

„Jinak, když bdí, jinak, když spí. A skoro úplně jinak nahoře na Zámku.“

„A dokonce už uvnitř ve vsi jsou podle zpráv dosti velké rozdíly, rozdíly co do výšky, držení těla, tloušťky, vousů. Jen jeho černý žaket s dlouhými šosy je vždycky stejný.“

„Muž tak často žádaný a tak zřídka dosažitelný jako KLAMM snadno na sebe v představách lidí bere různé podoby.“

Zprávy o KLAMMOVĚ vzhledu zná Barnabáš velmi dobře. Sám jednou zahlédl KLAMMA ve vsi okénkem kočáru...či aspoň myslil, že jej zahlédl...

...protože jednou, když přišel do zámecké kanceláře a mezi několika úředníky mu ukázali jednoho a řekli, že to je KLAMM, nepoznal ho a dlouho si nemohl zvyknout, že by to měl být KLAMM.

Vždycky mě bolí u srdce, když Barnabáš jde na Zámek. Ta pravděpodobně úplně zbytečná cesta, ztracený den, matná naděje.

Zdá se, že na Zámku je nadbytek zaměstnanců, ne každý může denně dostat příkaz. Nakonec mně samému už Barnabáš přinesl dva dopisy.

Tyto dopisy nedostává přímo od KLAMMA...

„KLAMM jen se zavřenýma očima sedí a čistí si svůj skřípec. Vypadá, že spí a jen ve snu si čistí skřípec.“

„Písař vyhledá pod stolem dopis pro K., ale je to hodně starý dopis, který tam leží už dlouho.“

Od KLAMMA pro K.

„Barnabáš přijde domů, bez dechu, s konečně ukofistěným dopisem pod košilí na holém těle. A nakonec zjistíme, že dosáhl velmi málo a že to málo je ještě pochybné, a vůbec nemá chuť jej doručovat.“

Smíš na Zámek, jsi stálým návštěvníkem kanceláří, celé dny trávíš v jedné místnosti s KLAMMEM, dostáváš k roznášce důležité písemnosti. A potom přijdeš domů, a místo abychom samým štěstím plakali a objímali se, o všem pochybuješ.

Čehopak jsi dosáhl? Smíš vstoupit do jedné kanceláře, ale snad to ani není kancelář, snad jen místnost, kde zadržují všechny ty, kteří nesmějí do skutečných kanceláří.

Mluví s KLAMMEM, ale je to KLAMM, nebo spíš někdo, kdo je KLAMMOVI trochu podobný?

Ať si údajný KLAMM nemá se skutečným ani to nejmenší společného, ať si není úředníkem, přece ho někdo na to místo postavil a učinil to s nějakým úmyslem.

Něco se Barnabášovi nabízí, je to jeho vina, jestli s tím k ničemu nedospěje. Ať jsou ty dopisy třeba staré a bezcenné, mají aspoň jakýsi vztah k mé práci, zjevně jsou určeny mně.

Můžeš sebevíc povzbuzovat někoho, kdo má zavázané oči, aby se díval skrz šátek, přece nic nevidí. Teprve když mu šátek sejmeš, prohlédne.

„Úcta k úřadům je vám vrozená, celý život se vám pak
nejrůznějších způsobem ze všech stran dále vstěpuje
a vy sami jste při tom nápomocni, jak jen dovedete.
Tímto způsobem se podílíte na vlastním zmatení.“

Měl bys o nás vědět ještě jednu věc. Ale je možné, že až to vyslechneš, odejdeš a víc o nás nebudeš chtít vědět.

Na Zámku je jeden vysoký úředník, jmenuje se Sortini.

Měl podíl na tom, že mě sem povolali...

To byl Sordini...!
Toto je Sortini.

Před třemi lety byl tatínek ještě takřka mladík... Jedna noc na slavnosti hasičského spolku z něj udělala starce ...

AMÁLIINO TAJEMSTVÍ

DRUHÝ DEN RÁNO

PRO DÍVKU S GRANÁTOVÝM
NÁHROBENÍKEM IVE R
ELEK MUŽU TA KULU
AČ AŽ TEDY HNED PŘIJEŠ
JINAK!
KAG CU MAH2 SAŠUVA
OZU KU WIFFIU SU
SARTINI

Vyzýval ji, aby za ním přišla do Panského hostince, a to ihned, neboť za půl hodiny musí odjet.

Nebyl to milostný dopis, byl složen z nejsprostších výrazů. Šortíní byl zřejmě rozezlený, že ho pohled na Amálii tak uchvátil a odvedl od pracovních záležitostí.

Amálie tam nešla...

...a tím byla na naši rodinu uvalena kletba.

Snad nechceš říci,
že Amálie měla
poslechnout?

Kdybych já dostala
takový dopis, byla
bych šla. Nesnesla
bych strach z toho,
co přijde, to
dokázala jen Amálie.

Amálie byla obviněna ze
zneužití Sortiniho dopisu
a urážky posla.

Nikoli ovšem cestou řádného pro-
cesu, a také nebyla potrestána
BEZPROSTŘEDNĚ, zato ji potrestali
jinak, ji i celou naši rodinu.

Mezi Frídou a KLAMMEM
došlo k něčemu docela
podobnému.

Nech Frídu stranou! Ona
od KLAMMA takový dopis
nedostala. A Frída KLAMMA
doopravdy milovala -
miluje ho dodnes!

KLAMM ale mohl takový
dopis napsat. Celé
hodiny pry nepromluví
slovo a pak - NAJEDNOU -
řekne takovou hrubost, že
se člověk zhrzí...

„KLAMM se přece
chová k ženám
jako velitel.
Vůbec by se
nenamáhal psát
dopis. Pouze
jim poručí, aby
k němu přišly,
stejně tak poručí
i odejít.“

NEŠŤASTNÁ ÚŘEDNICKÁ LÁSKA NEEXISTUJE.
JAKMILE JE ÚŘEDNÍCI POŽADAJÍ, ŽENY SE LÁSCE
NEMOHOU UBRÁNIT.

Amálie je
výjimka.

Amálie se Sortinim
skoncovala. Miluje-li
ho nebo ne, to neví.

Jaký je potom
rozdíl mezi
Frídou a Amálií?
Jedině ten, že
Frída učinila
to, co Amálie
odmítla učinit.

Proč se stále pokoušíš
Frídu oklíkou přes
Amálii napadat? Abys
na ni vrhla podezření?!

„Byl jsem zde přijat jako
zeměměřič: to však bylo jen
na oko. Pohrávali si se mnou,
z každého domu mě vyháněli.
Ale získal jsem jaksi na ob-
jemu. Mám přece jen už domov,
postavení a skutečnou práci,
mám snoubenku, která za mne
převezme službu, když mám
na práci něco jiného. Ožením
se s ní a stanu se členem
obce. Kromě úředních vztahů
ke KLAMMOVI mám k němu
i vztahy osobní, dosud ovšem
nepoužitelné.“

„Jsem člověk, který už má jisté mocenská
prostředky, za ně mám však co děkovat FRIDĚ.“

AMÁLIIN TREST

„Za všemi našimi potížemi je vliv Zámku.
Otec byl vyloučen z hasičského spolku...“

„Otec pak s nikým už nepromluvil.“

Vyprávíte si zámecké
historky? Já jdu spát.

Má neurčitý
vzhled žen,
které nes-
tárnou, ale
které taky
sofva kdy
byly mladé.

Vinná či nevinná...

byla příčinou našeho neštěstí.

„Nedostavil se žádný výslovný trest.
Jen se od nás všichni odtahovali. Avšak
ze strany Zámku nebylo znát vůbec nic.“

„A tak jsme seděli všichni pohromadě
při zavřených oknech, v červencovém
a srpnovém horku. Nedělo se nic. Žádné
předvolání, žádné zvěsti, žádné zprávy, nic.“

„Lidé se od nás odvrátili, aby
o nás nemuseli přemýšlet.“

„Kdybychom tedy byli opět pouze vyšli ven, svým
chováním dali najevo, že jsme věc překonali,
i tak by bylo vše v pořádku.“

„Místo toho jsme seděli doma, Amálie na
sebe stihla vedení rodiny, svým mlčením.“

„Barnabáš věděl už jistě, že bezstarostná léta jsou pro něho pryč: zapomněl že přišla noc a zase ráno.“

„Museli jsme opustit náš dům a nastěhovat se do této chatrče. Naše prostředky byly skoro na dně a právě tehdy začalo růst opovržení k nám.“

„Amálie věděla, že vše je rozhodnuto, nezbývalo jí než mlčet, žít a snášela ten život stejně tehdy jako dnes.“

A co jsme zatím dělali my?
Zradili jsme Amálii. Začali jsme
každý doléhat na Zámek, aby
nám ODPUSTIL...

„Otec začal prosebné
cesty k starostovi,
tajemníkům, advokátům,
písařům. Jestliže byl
náhodou přijat, co
nejrychleji jej odmítl
a víckrát už nepřijal.“

„Jistě zchudl, ztratil
zákazníky, ale co s tím
má Zámek společného?“

„A co mu má být odpuštěno?
Žádné udání na něj dosud
nepřišlo, alespoň není za-
neseno ve veřejných
protokolech.“

„Nanejvýš mu může být
odpuštěno, že zbytečně
obtěžuje úřady, jenže právě
to je neodpuštělné.“

Vrátím zase
Amálii čest.
Jen musím víc
platit.

Naše úřady sice pro zjednodušení, aby se vyhnuly zbytečným
řečem, berou úplatky, ale dosáhnout se jimi nedá nic...

"Prodali jsme,
co jsme měli.
Přes den jsme
hladověli, přičemž
jediné, čeho jsme
tím sháněním
peněz dosáhli,
bylo, že otec
byl udržován
v naději."

"Jelikož se nepodařilo
ničeho dosáhnout úřední
cestou, musí se spolehnout
na čisté prošení a obrátit
se OSOBNĚ na úředníky."

Musíme je
překvapit
v příhodnou
chvíli.

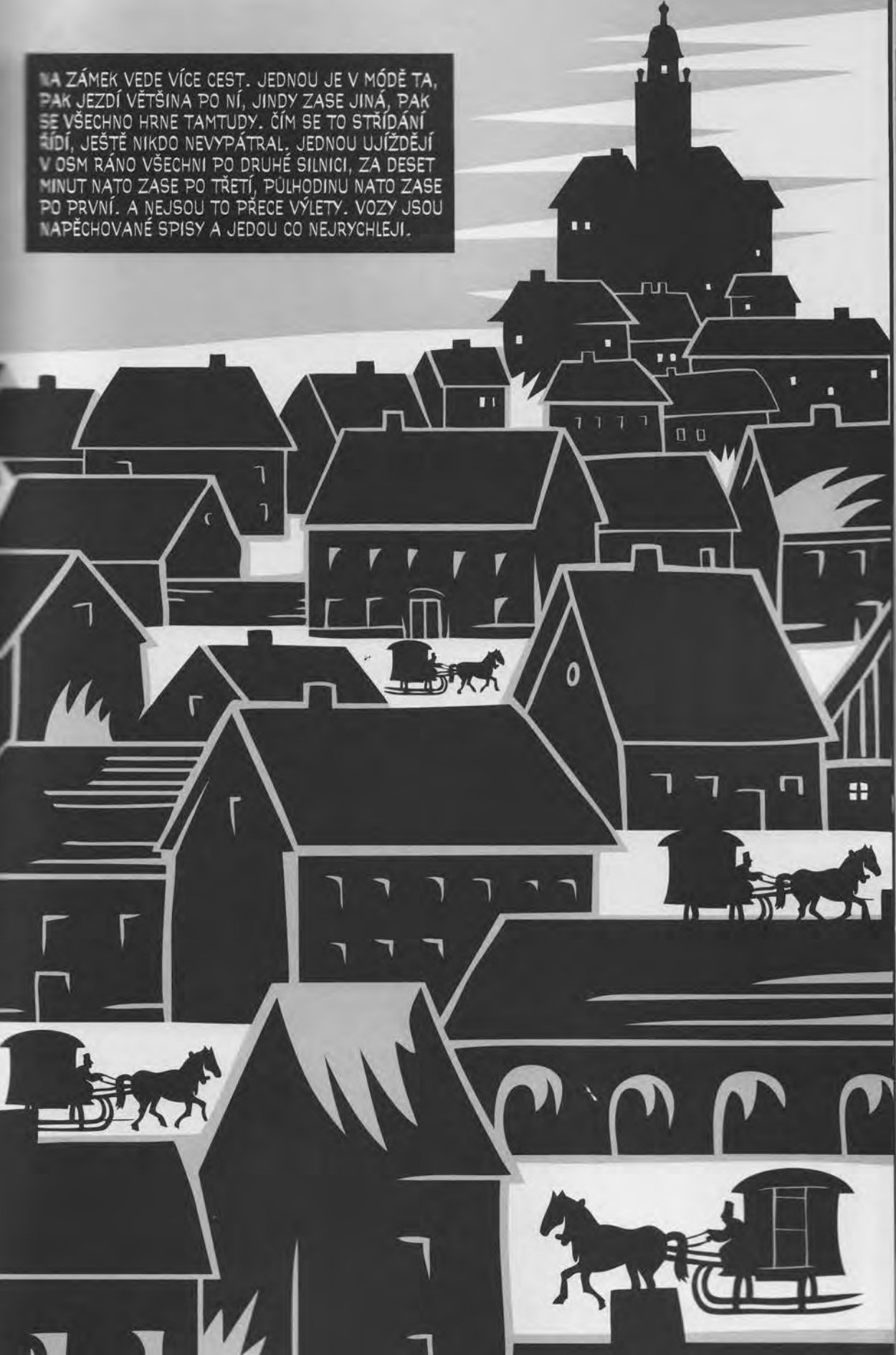

Milost!

V JEHO OBORU STAČÍ ÚŘEDNÍKOVÍ
JEDINÉ SLOVO, ABY NARÁZ PRO-
HLÉDL CELÉ MYŠLENKOVÉ ŘETĚZCE.
AVŠAK Z JINÉHO ODDĚLENÍ
NEBUDE ROZUMĚT ANI SLOVU.

NA ZÁMEK VEDE VÍCE CEST. JEDNOU JE V MÓDĚ TA, PAK JEZDÍ VĚTŠINA PO NÍ, JINDY ZASE JINÁ, PAK SE VŠECHNO HRNE TAMTUDY. ČÍM SE TO STRÍDÁNÍ ŘÍDÍ, JEŠTĚ NIKDO NEVYPÁTRAL. JEDNOU UJÍZDĚJÍ V OSM RÁNO VŠECHNI PO DRUHÉ SILNICI, ZA DESET MINUT NATO ZASE PO TŘETÍ, PŮLHODINU NATO ZASE PO PRVNÍ. A NEJSOU TO PŘECE VÝLETY. VOZY JSOU NAPĚCHOVANÉ SPISY A JEDOU CO NEJRYCHLEJI.

OLŽINÝM VYPRÁVĚNÍM SE MU OTEVŘEL TAK VELIKÝ, TAKŘKA NEUVĚŘITELNÝ SVĚT, ŽE SI NEMOHL ODPUSTIT, ABY SE HO DOTKL SVÝMI ZÁŽITEČKY, A TAK SE ZŘEJMĚJI PŘESVĚDČIL JAK O JEHO BYTÍ, TAK I O SVĚM VLASTNÍM.

Kdyby se tak dal
posel udobřit.

„Nedošlo přece žádné udání a je
jen na poslovi, aby nám za svou
osobu odpustil a zapomenul.“

„Bylo zapotřebí najít toho posla. Ale většina sluhů vypadá podobně.“

„Začali jsme chodit do Panského hostince a hledat mezi služebníctvem.“

„Ve vsi pro sluhy zámecké zákony tak docela neplatí.
Je to divoká čeládka, ovládaná nenasytými pudy.“

"Hledaného posla jsme do-
dnes nenašli, je pryč stále
v Sortiniho službách."

"Frída mě používá
k uspokojování sluhů,
víc než dva roky trávím
aspoň dvě noci v týdnu
se sluhy ve stáji."

Chození do Panského
hostince a noci strávené
zde otce úplně dorazily.

Čeho jsem však přece jen
v Panském hostinci dosáhla,
bylo jisté spojení se Zám-
kem. Kdybych jednou přišla
na Zámek, nebudu tam cizí...

"Sluhové ve stáji stokrát přísahali,
že se těší na shledání v Zámku."

"Snad mi jednoho dne bude
odpuštěno, že přijímám od sluhů
peníze a užívám jich pro svou rodinu."

"Sluhové vždycky odvádějí řeč ji-
nam, když chci vyprávět o Zámku."

"Žvaní nesmysly, zatímco
jeden střídá druhého v té
temné stáji."

"A tak jsem
pojala nový plán,
spočívající na
Barnabášovi."

„Z vyprávění čeledínů jsem vyrozuměla, že ten, kdo je přijat do zámeckých služeb, může velmi mnoho udělat pro svou rodinu.“

„Sortiniho posel nebyl k nalezení a asi nikdy nebude. Nejedem už zapomněl na jeho vzhled i jméno.“

„Urazili jsme jednoho posla. Co bylo spíš nashadě než nabídnout nového: Barnabáše?“

„Barnabáš by vykonával práci za uraženého posla a umožnil mu, aby zůstal vzdálen, jak bude potřebovat, než na urážku zapomene.“

„Docela bez neshází vkročil do Zámku, či lépe do své kanceláře.“

„Dva roky vedl Barnabáš tento jednotvárný, stísněný život. To zbytečné postávání a čekání den co den a pořád nahovo bez nejmenší vyhlídky na změnu, to člověka zlomí a učiní pochybovačným, a posléze dokonce neschopným něčeho jiného než...zoufalého postávání.“

"Věř, že kdyby si ho úředníci všimli
- jako kolegy z kanceláře, ovšem
podřízeného - dalo by se dosáhnout pro
naši rodinu nedozírných věcí."

"Ale netroufne si podniknout
nic, co by ho přivedlo dš."

Před týdnem jsem zaslechla,
že přišel zeměměřič. Ani jsem
nevěděla, co to je.

"Barnabáš plakal na mém rameni.
Jako by se před ním najednou
otevřel úplně nový svět a on
nemohl unést to štěstí. Dostal
uloženo, aby ti předal dopis."

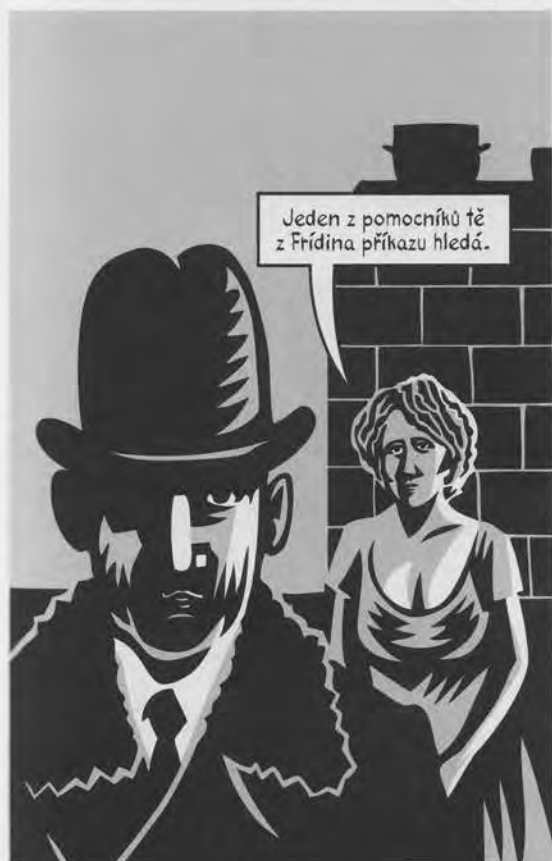
„Během dvou hodin jsem mu musela přestít kalhoty tak, že se podobají přiléhavým kalhotám úředního oděvu, tebe lze v tomto ohledu ovšem snadno oklamat.“

Ty dva dopisy, které dosud Barnabášovi prošly rukama, jsou po třech letech první, přitom ovšem ještě dosti pochybné znamení MILOSTI, jehož se naší rodině dostalo.

Náš osud se stal závislým na tobě. Když jsi nespokojen s jeho poslovskou službou, pak ovšem ve snaze napravit chybu jsem ochotná konat cokoliv – klamat, lhát, podvádět –, jen když to pomůže.

„Když jsi šel k Barnabáškám,
cítila se Frída zrazená. Ted' je
zpátky ve výčepu v Panském
hostinci. Je to tak pro ni
lepší. Nebylo by pro ni vůbec
rozumné, aby se stala tvou
ženou. Nedovedl jsi ocenit
obět', kterou ti chtěla přinést.“

Jedině tvé lži
mohly ode mne
Frída odvrátit.

Tohle vyhrožování
mě neleká.

Pověz, máš ji vůbec rád?

Rád? Je to bývalá milenka
KLAMMOVA, tedy
v každém případě hodná
úcty. Ale ustavičně mě
prosí, abych ji od tebe
osvobodil. Pomáhám jí!

Stačí, abych jí připomenul
všechno, co svědčí pro
mne. Zase bude má.

Barnabáši! Přednesl jsi
mou prosbu KLAMMOVI?

To nešlo!

"Stál jsem celý den blízko u pultu a hlásil
jsem se zdviženou rukou - což je zakázáno!
- když KLAMM vzhledl. Ale..."

Co je mi to
platné, když
nemáš úspěch!?

Ale já měl úspěch!

"Před kanceláří jsem potkal Erlangera, jednoho z KLAMMOVÝCH prvních tajemníků."

Neješ ty Barnabáš? Ty znáš toho zeměměřiče, ne? Vyříd', ať mě hned teď navštíví v Panském hostinci v pokoji číslo 15.

Chceš mě předběhnout u Erlangera?! Nebo tě popadla touha po Frídě? Dobrá, mě také!

Ty jsi pořád ještě ve vsi?

Přišel jsem
natrvalo.

VŠICHNI ČEKALI NA ERLANGERA. VENKU. HOSTINSKÁ JE POUŠTĚLA DOVNITŘ JEDNOHO PO DRUHÉM.

První, kteří budou vpuštěni
k panu Erlangerovi, jsou
Gerstäcker a K.

Čopak ode mne
chceš? Jen si jdi
k těm Barnabáškům!

Vracíš se do
výčepu? Co naše
svatba?!

Žádná svatba
nebude!

Víš, že ti nejsem nevěrný.

Už to, že do té rodiny vůbec jdeš! Páchnes jejich světnici, je to pro mě nesnesitelná hanba!

A co je mezi tebou a Jeremiášem?!

Leží u mne v posteli, má zimnici. Je to všechno tvá vina. Nebyť toho, žeš vyhnal pomocníky, mohli jsme si teď v klidu sedět ve škole. Jedině ty jsi rozbil naše štěstí ...

„Jeremiáš by si mě nikdy nedovolil svést, když byl ve službě. Mimo službu se nebojí ničeho.“

„Přišel a vzal mě s sebou. Tebou opuštěná, nemohla jsem se zdržet.“

„Rozbil okno a vytáhl mě ven. Teď je z něj pokojový číšník a já jsem zpátky ve výčepu. Máme tu společný pokoj.“

Já si to vykládám
takto...

„Od té chvíle, co nejsi
snoubenkou svého
pána, nemáš pro
Jeremiáše takovou
přitažlivost.“

„S podporou hostin-
ské si vybásnil mou
nevěru, aby zničil
naš vztah.“

„Nemiluje tě. Jako
ke KLAMMOVÉ
milence má k tobě
přirozeně úctu
a cítí se jako malý
KLAMM.“

Sním jedině
o tvé blízkosti.

Pocházíme každý z docela jiného světa. Co se spolu známe, je vše nové. Ještě se cítíme nejistí.

Byla jsi oklamána, protože sis myslela, že pomocníky posílá KLAMM. Dokonce i v jejich chřípnosti nalézáš KLAMMOVY stopy.

Kdybychom byli hned tu noc odešli, mohli jsme být někde v bezpečí. Sním jedině o tvé blízkosti.

Óóó!

Ach, pan zeměměřič! Není mi dobře. Z postávání na školní zahradě...

Pojďte k nám do pokoje a navštívte nemocného. Dopovězte si přitom, co je třeba ve vašich posledních chvílích říci. Budu úplně potichu ležet v posteli.

Zůstaň tady. Je to Jeremiášův a můj pokoj. Zakazují ti vkročit dovnitř!

Ty mě pronásleduješ! Nikdy se k tobě nevrátím! Děsí mě jen pomýšlení na tu možnost! Jdi si k Barnabáškám.

Budu tě ošetřovat tak dlouho, než budeš zase zdravý, jako jsi kdysi býval, než tě K. začal týrat.

K.ův SEN

K. dosáhl velkého vítězství a už zde také byla společnost, aby to oslavila.

Měl jste přijít už dávno.

Čím větší je nějaká práce - a KLAMMOVA práce je největší! - tím více pak může bezvýznamná změna bezvýznamné věci rušit. Dokonce i odstranění skvrny na psacím stole! Je naší povinností všechna taková vyrušení odstraňovat.

Proto se teď musí dívka Frída ihned vrátit do výčepu. Možná, že bude rušit právě tím že se vrátí, pak ji tedy zase pošleme pryč. Prozatím se však musí vrátit. Vy s ní žijete. Zařídte, aby se vrátila!

Osvědčíte-li se v této záležitosti, může vám to být příležitostně ku prospěchu.

Příkazy jdou mimo mě - nepříznivé i příznivé. A i ty příznivé mají koneckonců nepříznivé jádro.

JAKO KDYŽ V KURNÍKU, V NAPROSTÉM SOULADU S PROBOUZEJÍCÍM SE DNEM, NASTANE POZDVIŽENÍ, CHODBA OŽILA...

KXKX-RY-KV-KXKX

To by mohl být
MŮJ spis.

Jak se opovažuješ?
Smíš pouze do
výčepu!

PŘEDVOLÁ-Ů HO NĚJAKÝ PÁN, MUSÍ SI BÝT STÁLE VĚDOM TOHO,
ŽE JE NĚKDE, KAM VLASTNĚ NEPATŘÍ. MUSÍ SE RYCHLE DOSTA-
VIT, PODROBIT SE VÝSLECHU, POTOM JEŠTĚ RYCHLEJI ZMIZET.

I strašidla
k ránu
zmizí, ale
ty ne!

NOČNÍ VÝSLECHY MAJÍ JEDINĚ TEN ÚČEL, ABY SE STRANY, NA NĚŽ SE PÁNÍ NEVYDRŽÍ DÍVAT ZA DNE, VYSLECHLY RYCHLE, V NOCI, ZA UMĚLÉHO OSVĚTLENÍ, A ABY PÁNÍ MĚLI MOŽNOST HNED PO VÝSLECHU VŠECHNU TU OŠKLIVOST ZASPAT.

Tito pánové trpí
tvým postáváním
na chodbě. Kvůli
tomu nemohou
opustit své
pokoje!

DOKONCE I NOČNÍ MOL,
TO UBOHÉ ZVÍŘE,
VYHLEDÁVÁ TICHÝ KOUT,
KDYŽ PŘÍCHÁZÍ DEN, TAM
SE PŘIPLÁČNE A NEJRADĚJI
BY SE ZTRATIL.

Nedbáš zákona ani
nejobyčejnějších
lidských ohledů! To
si zodpovíš!

Jak se to na mě díváš!
Běž už konečně pryč!

Nedívám se na
tebe! Jen na
tvé šaty.

Proč na mé
šaty? Jsi opilý!

PRO K. MĚLO VELKÝ VÝZNAM,
ABY PLNĚ POCHOPIL SVÉ
PROVINĚNÍ. KDYBY BYL VOLÁN
K ODPOVĚDNOSTI, JEN BY TO
UVÍTAL, NEBOŤ JEN TAK BY
MOHL ZABRÁNIT, ABY SE JEHO
CHOVÁNÍ VE VŠEM VŠUDY ŠPATNĚ
NEVYKLÁDALO. AŽ ZÍSKÁ VÍC
ZKUŠENOSTI, NEBUDE SE NĚCO
PODOBNÉHO MOCI OPAKOVAT.

PEPININ PŘÍBĚH

„Vidět je sice jen to, že Frída nosí KLAMMOVI do pokoje pivo. Avšak to, co není vidět, Frída vypráví a člověk jí to musí věřit.“

„Pokud byla KLAMMOVOU milenkou, stala se z této obyčejné dívky náhle velká krasavice. Ale po čase byli lidé stále lhostejnější, nestálo jim za to zvednout oči, když se objevila.“

„Frída se rozhodla ztro-pit skandál, aby na sebe opět upozornila. Spustí se s nějakým, jedno jakým člověkem, pokud možno s tím nejneopatrnějším ze všech.“

„Frídě přineslo štěstí do výčepu zeměměřiče. Vždyť nebyl NIČÍM. Jestlipek víš, že i pokojská si trochu zadává, když s tebou děle mluví?“

Tak jsi padl do její pasti
a odloudil KLAMMŮVI tuhle
hubenou, nehezkou holku. A pak
jsem mohla sloužit ve výčepu...

"KLAMM naneštěstí nepřišel dolů
do lokálu, ačkoliv byl v hostinci."

"Kéž bych mohla KLAMMA vzít z jeho po-
koje a vlastníma rukama ho snést dolů
do lokálu. Pod takovým břemenem
bych neklesla, i kdyby bylo největší."

Ale Frída -
ten pavouk!
- tomu
zabránila.

„Posílala pomocníky ke svým starým přátelům,
stěžovala si, že ji K. drží v zajetí, štvála proti
mně - Pepině! -, ale především je zapřísahala,
aby KLAMMA nepouštěli dolů do výčepu.“

Ted' vidíš, jak
ošklivě ses ke mně
zachoval.

Vždyť to přece není nic
jiného než sny z vašeho
tmavého, těsného
dívčího pokojíku.

Opravdu je neprav-
děpodobné, že se Frí-
da stane mou ženou,
ale naprosto není
pravda, že by mě
podváděla. Mnohem
pravdivější je, že jsem
ji zanedbával. Kdyby
se ke mně vrátila,
opět bych ji nejspíš
začal zanedbávat.

Pro Pepinu je obtížné srovnat se se svými představami o úřednících a vznešenosti a účinku ženské krásy.

Tak jako my tu vedle sebe sedíme, tak asi sedali vedle sebe KLAMM a Frída.

Každý může vidět, že její vztah ke KLAMMOVI by - svou podstatou - z ní učinil někoho významnějšího, než jsi ty a já a všichni ve vsi.

Fřída tě opustila. Je chladno a ty nemáš práci, ani postel.

Pojď k nám, mé přítelkyně se ti budou líbit. Do našeho pokojíku.

„Můžeš nám pomáhat při práci. V noci se už nebudeme bát. Budeme ti vyprávět historky o Fřídě, až toho budeš mít po krk. Máme i Fřidiny obrázky a ukážeme ti je. Jindřiška a Emílka se ti budou líbit: je tam teplo a těsno a my se k sobě tiskneme.“

Jak dlouho máme
ještě do jara?

Jednou přijde jaro a léto.
Trvá jen několik dnů, a i v ty
dny padá ještě někdy sníh.

Byl jsi včera tak drzý, že jsi řekl
něco o mých šatech. Odkudpak
máš své vědomosti o šatech?
Pojď do mé kanceláře.

Čímpak vlastně jsi?

Zeměměřičem.

Nemluvíš pravdu.

Ty také ne. Nejsi jen hostinská.

Copak jsem ještě?

Jsi hostinská a kromě toho nosíš šaty, jaké se pro hostinskou nehodí.

Jsou z dobrého materiálu, ale nemoderní a nehodí se ani na tvůj věk, ani na tvou postavu.

Mým cílem je krásně se strojit a ty jsi nebezpečný člověk. Jdi už!

Zítřka dostanu nové šaty, možná že pro tebe pošlu.

Mohu ti nabídnout ubytování a stravu. Pomůžeš mi s koňmi.

Já koním nerozumím, Gerstäckere. Chceš jen, abych pomohl tvé záležitosti tím, že si promluvíím s Erlangerem.

Pochopitelně. Jakou jinou cenu bys pro mě měl?

GERSTÄCKEROVA MATKA VZTÁHLA KE K. SVOU TŘESOUČÍ SE RUKU. MLUVILA S OBTÍŽEMI: BYLO TĚŽKÉ JÍ ROZUMĚT, ALE TO, CO ŘÍKALA...

Die reichte K die zitternde
Hand und ließ ihn neben sich
niedersetzen, mühselig sprach
sie, man hatte
Mühe, sie zu
verstehen,
aber was
sie sagte.

Kafkuv text končí zde.